

ครอบครัว การสื่อสาร และสุขภาวะจิตใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกาญจนบุรี
FAMILY, COMMUNICATION, AND MENTAL WELL-BEING AMONG HIGH SCHOOL
STUDENTS IN KANCHANABURI PROVINCE

ฐิตินันท์ วัฒนิต 5236704 PRPR/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พิมลพรรณ อิศรภักดี, Ph.D., กาญจนา ตั้งชลทิพย์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยครอบครัว การสื่อสาร โทรคมนาคม และสุขภาวะจิตใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุระหว่าง 15-19 ปี ในจังหวัดกาญจนบุรี การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างอาศัยหลักความน่าจะเป็นโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลนักเรียนจำนวน 1,074 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 12 คน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนใน 3 โรงเรียน ช่วงปีการศึกษา 2555 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยครอบครัวและการสื่อสาร โทรคมนาคมสัมพันธ์กับสุขภาวะจิตใจของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุและการวิเคราะห์เนื้อหาจากการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสำคัญมากกว่าปัจจัยอื่นๆ ในการอธิบายความผันแปรของสุขภาวะจิตใจของนักเรียน โดยนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวด้านการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมและสมาชิกครอบครัวมีการแสดงออกซึ่งความรักและความเอื้ออาทรต่อกันจะเป็นผู้ที่มีสุขภาวะจิตใจที่ดี ส่วนการเสพติดอินเทอร์เน็ตนับว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยในกลุ่มการสื่อสาร โทรคมนาคมที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับสุขภาวะจิตใจทั้งในภาพรวมและการเกิดภาวะซึมเศร้าของเด็กนักเรียน โดยการเสพติดอินเทอร์เน็ตมากจะสัมพันธ์กับการมีสุขภาวะจิตใจโดยรวมไม่ดีและเพิ่มการเกิดภาวะซึมเศร้า ผลการศึกษาครั้งนี้จึงสนับสนุนการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ส่วนการศึกษาในอนาคตควรมีการพัฒนาดัชนีชี้วัดความสัมพันธ์ครอบครัวให้สอดคล้องกับบริบทกิจกรรมและวิถีชีวิตประจำวันในแต่ละครอบครัวต่อไป

คำสำคัญ : ครอบครัว/ การสื่อสาร/ สุขภาวะจิตใจ/ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ กาญจนบุรี

FAMILY, COMMUNICATION, AND MENTAL WELL-BEING AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS IN KANCHANABURI PROVINCE

TITINAN PEWNIL 5236704 PRPR/M

M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : PIMONPAN ISARABHAKDI, Ph.D.,
KANCHANA TANGCHONLATIP, Ph.D.

ABSTRACT

The objective of this study is to examine the association between family factors, communication factors, and mental well-being among high school students aged 15–19 in Kanchanaburi Province, Thailand. This quantitative study was carried out using the probability sampling technique and a questionnaire was used for data collection from 1,074 students. Qualitative research methods were used, and 12 students were interviewed. Data were collected from high school students in three schools during the 2012 academic year. The analysis shows that family and communication factors significantly affect high school students' mental well-being. Based on regression analysis and qualitative content analysis, family relationships factors are more important than other factors in explaining the variations in students' mental well-being. Regarding the family relationships domains, those who reported a high level of compliance with the appropriate roles within the family and a high level of expression of love and caring for each other had good mental well-being. Addiction to the Internet is the one communication factor that is associated with students' mental well-being. Regarding Internet addiction factors, students with a high level of addiction had low mental well-being and a high level of depression. The results of this study support building positive (good) family relationships. In future studies, family relationship indicators should be developed in the context of activities and lifestyle of the family in each region.

KEY WORDS: FAMILY / COMMUNICATION / MENTAL WELL-BEING / HIGH SCHOOL STUDENT / KACHANABURI PROVINCE

125 pages